

TALOUSARVIOALOITE 1527/2006 vp

Määrärahan osoittaminen opintorahan korottamiseen

Eduskunnalle

Opintorahaa ei ole korotettu sitten vuoden 1992. Tämän vajaan 15 vuoden aikana opintorahan ostovoima on laskenut n. 20 %. Kolmannen asteen oppilaitoksissa opiskelevien osalta tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijalla on asumistuen suuruudesta riippuen käytettävissään rahaa noin 400 euroa kuukaudessa. Tällä summalla tulisi kustantaa asuminen, ruoka, vaatteet, opintoihin liittyvät maksut ym. On selvää, ettei tämä ole nykyisellä hintatasolla Suomessa mahdollista, ja pääkaupunkiseudulla, jossa esim. vuokrataso on korkein, opiskelijan pärjääminen pelkällä opintorahalla ja asumistuella on utopistista. Näin ollen noin puolet päätoimisista korkeakouluopiskelijoista joutuu täydentämään toimeentuloaan käymällä töissä opintojensa ohella. Tämä luonnollisesti pidentää valmistumisaikoja, mikä on sekä opiskelijalle että yhteiskunnalle tappioksi. Riittävä opintoraha lyhentäisi opiskeluaikoja, koska opiskelijoiden ei olisi pakko tehdä töitä turvataksaan toimeentulonsa, vaan he voisivat keskittyä täysipäiväiseen opiskeluun. Opiskeluaikana hankittu työkokemus on arvokasta, mutta opiskelijalla tulisi olla myös mahdollisuus keskittyä opiskeluun. Korottamalla opintorahaa voidaan varmistaa opiskelijoiden tasapuolinen tukeminen, kun täysipäiväisen opiskelun edellytykset eivät olisi enää niin riippuvaisia omasta tai vanhempien varallisuudesta.

Opiskelijoiden toimentulon kohentamiseksi on tarjottu opintolainan nykyistä suurempaa nos-

tamista. Opintolaina ei kuitenkaan ole suosittu tapa rahoittaa elämistä, vaan opiskelijat mieluummin käyvät töissä kuin nostavat lainaa. Vain noin 40 % opintorahaa saavista opiskelijoista nostaa Kelan tilastojen mukaan opintolainaa. Opintolainan sekava verovähennysmalli ei ole lisännyt lainanoton houkuttelevuutta, varsinkaan kun monet opiskelijat eivät nykyään valmistuttuaan enää voi olla varmoja työpaikan saannista omalta alaltaan.

Myös opintorahan suuruuteen vaikuttavien tulorajojen nostamista on joissain yhteyksissä tarjottu opiskelijoiden ahdingon helpottajaksi. Tulorajoja nostamalla ei kuitenkaan auteta täysipainoisesti opintoihinsa keskittyvää opiskelijaa, vaan ainoastaan työssä käyviä opiskelijoita. Kun samaan aikaan yhteiskunnassa pyritään erilaisin keinoin lyhentämään valmistumisaikoja nykyisestä, olisi opiskelijoiden työssäkäynnin tukeminen varsin ristiriitaista.

Tulen tekemään myös asiaa koskevan laki-aloitteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 65 000 000 euroa opintorahan korottamiseen 15 prosentilla.

TAA 1527/2006 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Raimo Vistbacka /ps
Timo Soini /ps